

مسئولیت کیفری ربات‌ها

هوش مصنوعی در قلمرو حقوق کیفری

گابریل هالوی

مترجمان:

فرهاد شاهیده طاهره قوانلو

دانشجویان دوره دکتری حقوق کیفری و جرم‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی

با دیباچه دکتر عبدالرضا جوان جعفری

سرشناسه	هالوی، گابریل Hallevy, Gabriel
عنوان و نام پدیدآور:	مسئولیت کیفری ربات‌ها: هوش مصنوعی در قلمرو حقوق کیفری / گابریل هالوی؛ مترجم: فرهاد شاهیده، طاهره قوانلو؛ با دیباچه عبدالرضا جوان جعفری
مشخصات نشر	تهران: نشر میزان، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۳۰۴ ص.
فروست	نشر میزان: ۱۲۲۹
شابک	978-622-212-030-6
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا	
یادداشت	عنوان اصلی: When robots kill: artificial intelligence under Criminal law, c2013
موضوع	مسئولیت جزایی - Criminal liability
موضوع	هوش مصنوعی -- قوانین و مقررات کیفری
موضوع	Criminology Artificial intelligence -- Law and legislation -- Criminal Provisions
شناسه افزوده	شاهیده، فرهاد، ۱۳۶۵ - مترجم
شناسه افزوده	قوانلو، طاهره، ۱۳۷۱ - مترجم
شناسه افزوده	جوان جعفری، عبدالرضا، ۱۳۴۲ - مقدمه نویس
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۸ م ۵۰۶۴/ه
رده‌بندی دیویی	۳۴۵/۰۲۵۲
شماره کتابشناسی ملی	۵۵۶۲۶۳۷

هرگونه تکثیر (اعم از چاپ، کپی، فایل الکترونیکی و...) از این اثر بدون اخذ مجوز از ناشر خلاف قانون بوده و پیگرد قانونی دارد.
لطفاً در صورت مشاهده، موارد را به شماره تلفن‌های ذیل اطلاع دهید.

۱۲۲۹

نشر میزان

مسئولیت کیفری ربات‌ها

نویسنده: گابریل هالوی

مترجمین: فرهاد شاهیده، طاهره قوانلو

چاپ اول: بهار ۱۳۹۸

قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

شماره: ۲۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۲-۰۳۰-۶

دفتر مرکزی: خ شهید بهشتی، بعد از چهارراه سهروردی، خ کاووسی‌فر، کوچه نکیسا، پلاک ۳۲، تلفن ۸۸۵۴۹۱۳۱

فروشگاه مرکزی: خ انقلاب، روبروی درب اصلی دانشگاه تهران، ابتدای خ فخررازی، پلاک ۸۳، تلفن ۶۶۴۶۷۷۰

واحد پخش و فروش: خیابان سمیه، بین مفتح و فرصت، پلاک ۱۰۴، تلفن ۸۸۳۴۹۵۲۹-۳۱

پست الکترونیکی: mizannasher@yahoo.com وب سایت: www.mizan-law.ir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ
الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ

«سورة حديد، آية ٢٥»

تقدیم به:

تمام اساتید گروه حقوق کیفری و جرم‌شناسی دانشکده

حقوق دانشگاه شهید بهشتی

از ابتدا تا کنون

فهرست مطالب

دییآچه	۹
دییآچه مترجمان: مسؤولیت کیفری ربات‌های دارای هوش مصنوعی: از تخیل تا واقعیت	۱۳
مقدمه نویسنده	۱۹
فصل ۱. ظهور ماشین‌های خردمند مجرم	۲۳
۱.۱. در جستجوی بی پایان ماشین‌های خردمند	۲۵
۱.۱.۱. تاریخ و پیش از تاریخ هوش مصنوعی	۲۵
۱.۱.۲. تعریف هوش مصنوعی و نامتناهی بودن مسیر جستجوی ماشین‌های خردمند	۳۰
۱.۱.۳. تبدیل ضرر به نفع: استفاده صنعتی و شخصی از هوش مصنوعی	۴۱
۱.۲. سیر تکاملی و نزولی ماشین خردمند مجرم	۴۴
۱.۲.۱. خدمت و حمایت: هراس بشر از هم‌زیستی انسان با ربات	۴۴
۱.۲.۲. صعود و نزول: ماشین خردمند مجرم به عنوان یک محصول جانبی	۴۹
۱.۲.۳. عدم قابلیت اعمال مدل حقوقی مربوط به حیوانات به تکنولوژی هوش مصنوعی	۵۶
۱.۳. مجرم مُدرن	۶۰
۱.۳.۱. الزامات اساسی برای جرم	۶۱
۱.۳.۲. شرایط جرم: مسؤولیت کیفری مُدرن به عنوان چهارچوب حداقلی	۶۶
۱.۳.۳. مسأله شرکت‌ها (مرحله اول)	۷۲
فصل ۲. مسؤولیت کیفری سیستم‌های دارای هوش مصنوعی در جرایم عمدی	۷۷
۲.۱. عنصر مادی	۷۹
۲.۱.۱. رفتار	۷۹

۶ □ مسؤولیت کیفری ربات‌ها

- ۲,۱,۲. شرایط و اوضاع و احوال..... ۸۳
- ۲,۱,۳. نتیجه و رابطه سببیت ۸۵
- ۲,۲. عنصر معنوی ۸۷
- ۲,۲,۱. ساختار سوءنیت ۸۷
- ۲,۲,۲. احراز جنبه شناختی ۹۱
- ۲,۲,۳. احراز جنبه ارادی ۱۰۰
- ۲,۳. نهادهای دارای مسؤولیت کیفری برای جرایم سیستم‌های دارای هوش مصنوعی ۱۰۹
- ۲,۳,۱. مسؤولیت سیستم‌های دارای هوش مصنوعی ۱۰۹
- ۲,۳,۲. مسؤولیت انسان: ارتکاب جرم از طریق دیگری ۱۱۳
- ۲,۳,۳. مسؤولیت مشترک انسان و سیستم دارای هوش مصنوعی: مسؤولیت پیامد احتمالی ۱۱۸
- جمع بندی مثال آغازین: ربات مرتکب قتل عمد ۱۲۶
- فصل ۳. مسؤولیت کیفری هوش مصنوعی در خصوص جرایم مبتنی بر غفلت ۱۲۹**
- ۳,۱. عنصر مادی ۱۳۲
- ۳,۲. عنصر معنوی ۱۳۳
- ۳,۲,۱. ساختار غفلت ۱۳۳
- ۳,۲,۲. احراز غفلت: غفلت عینی است یا ذهنی؟ ۱۳۸
- ۳,۳. نهادهای دارای مسؤولیت کیفری برای جرایم مبتنی بر غفلت ربات‌ها ۱۴۶
- ۳,۳,۱. مسؤولیت سیستم دارای هوش مصنوعی ۱۴۶
- ۳,۳,۲. ارتکاب جرم از طریق دیگری (مسؤولیت کیفری به علت رفتار دیگری) و عامل نیمه تقصیرکار ۱۴۹
- ۳,۳,۳. مسؤولیت مشترک انسان و سیستم دارای هوش مصنوعی: مسؤولیت پیامد احتمالی ۱۵۲
- جمع بندی مثال مورد بحث: ربات قاتل با عنصر معنوی غفلت ۱۵۵

فهرست مطالب □ ۷

فصل ۴. مسؤولیت کیفری هوش مصنوعی برای ارتکاب جرایم بدون تقصیر ۱۵۹

- ۴,۱. عنصر مادی لازم برای جرایم بدون تقصیر ۱۶۱
- ۴,۲. عنصر معنوی لازم برای جرایم بدون تقصیر ۱۶۲
- ۴,۲,۱. ساختار مسؤولیت کیفری بدون تقصیر ۱۶۲
- ۴,۲,۲. تکمیل مسؤولیت کیفری بدون تقصیر: تقارن زمانی عنصر مادی و روانی ۱۶۸
- ۴,۳. نهادهای دارای مسؤولیت کیفری برای جرایم با مسؤولیت بدون تقصیر ریات‌ها ۱۷۱
- ۴,۳,۱. مسؤولیت سیستم‌های دارای هوش مصنوعی ۱۷۱
- ۴,۳,۲. مسؤولیت شخص حقیقی: ارتکاب جرم از طریق دیگری ۱۷۴
- ۴,۳,۳. مسؤولیت مشترک شخص حقیقی و سیستم دارای هوش مصنوعی: مسؤولیت پیامد احتمالی ۱۷۶

فصل ۵. قابلیت اعمال دفاعیات عام در خصوص سیستم‌های دارای هوش مصنوعی ۱۸۳

- ۵,۱. کاربرد دفاعیات عام در حقوق کیفری ۱۸۷
- ۵,۲,۱. طفولیت ۱۹۱
- ۵,۲,۲. فقدان قوه خود کنترلی ۱۹۴
- ۵,۲,۳. جنون ۱۹۸
- ۵,۲,۴. مستی ۲۰۳
- ۵,۲,۵. اشتباه موضوعی ۲۰۷
- ۵,۲,۶. اشتباه حکمی ۲۱۱
- ۵,۲,۷. مصونیت ۲۱۴
- ۵,۳. عوامل موجهه کیفر ۲۱۶
- ۵,۳,۱. دفاع مشروع ۲۱۶
- ۵,۳,۲. اضطراب ۲۲۱
- ۵,۳,۳. اکراه ۲۲۵
- ۵,۳,۴. دستور مافوق قانونی ۲۲۹
- ۵,۳,۵. بایگانی کردن پرونده ۲۳۲

۸ □ مسؤولیت کیفری ربات‌ها

جمع بندی مثال مورد بررسی: رباتی که تحت شرایط دفاع مشروع، دیگری را به قتل می‌رساند	۲۳۵
فصل ۶. صدور حکم برای سیستم‌های دارای هوش مصنوعی	۲۳۷
۶.۱. اعمال مجازات بر نهاد دارای مسؤولیت کیفری به لحاظ نظری	۲۴۰
۶.۱.۱. هدف از صدور حکم برای سیستم دارای هوش مصنوعی: ترکیبی از بازپروری و ناتوان‌سازی	۲۴۰
۶.۱.۲. راه حل قانونی تبدیل مجازات: با الهام از تبدیل مجازات‌ها و قابلیت اعمال آن‌ها برای اشخاص حقوقی	۲۵۰
۶.۲. قابلیت اعمال مجازات نسبت به سیستم‌های دارای هوش مصنوعی	۲۵۴
۶.۲.۱. مجازات سلب حیات	۲۵۴
۶.۲.۲. حبس و تعلیق اجرای مجازات حبس	۲۵۶
۶.۲.۳. تعلیق مراقبتی اجرای مجازات	۲۶۰
۶.۲.۴. خدمات عمومی رایگان	۲۶۳
۶.۲.۵. جزای نقدی	۲۶۶
جمع بندی مثال: صدور حکم و تعیین مجازات برای ربات قاتل	۲۷۰
نتیجه‌گیری	۲۷۳
واژه‌نامه انگلیسی - فارسی مسؤولیت کیفری ربات‌ها	۲۷۵
منابع	۲۷۹